

MIT VÁR EL A PSZICHOLÓGUS A JÓ KRESZTŐL?

ARANYOS JUDIT
közlekedés szakpszichológus

JOBB HA NÉHÁNY KÉRDÉST TUDUNK,
MINT HA MINDEN VÁLASZT

(James Thurber)

- A TÁRSADALMI FESZÜLTSEGEK ELSŐ MEGNYILVÁNULÁSI SZÍNTERE A **KÖZLEKEDÉS**
- TÁRSADALMI TUDOMÁNYOK BEVONÁSA A KRESZ ALAKÍTÁSÁBA
ELKERÜLHETETLEN-
MULTIDISZCIPLINARITÁS
- **PSZICHOLÓGIA SZEREPE**

ETIKAI FUNKCIÓK

KRESZ KÖZLEKEDÉSI SZABÁLYRENDSZER

Nem pusztán technikai szabályokról szól, hanem a közlekedésben résztvevő szereplők egymáshoz és közlekedési helyzetekhez való viszonyáról: **EMBER** és **SZABÁLYTUDAT**

EMBER SZABÁLYTUDATA

Külső kontroll

Belső kontroll

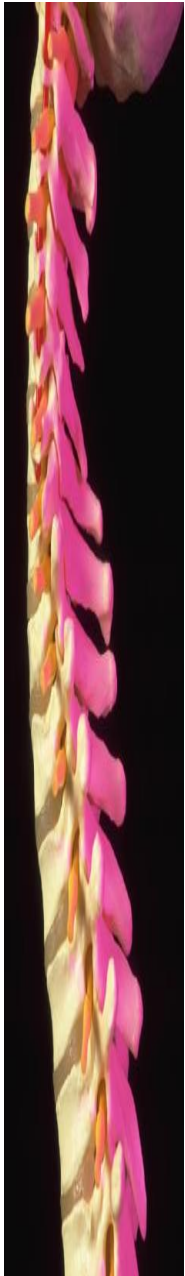
- belátás
- buktatók
- felülbírálás
(enyhítő
körülmény,
szándék
megítélése)

ÉRTELMI FUNKCIÓK, VISELKEDÉS

- Meghatározott értelmi nívó, a szabályok megértéséhez. Feltétel: 8 általános?!!! Sikeres KRESZ vizsga= megfelelő értelmi szint?
- Szabály értelmezéshez kell a jártasság. Nem csak vezetés, hanem közlekedni tudás. Különböző képességszinttel, személyiség meghatározókkal veszünk részt a közlekedésben. Sokszínűséget a KRESZ hogyan tudja egyértelműsíteni?
- KRESZ szabályrendszerének a hierarchizálása az egyén szabályrendszerén belül. Hogyan lehet súlyozni a legfontosabb szabályokat, amely útmutató lenne a helyes közlekedési viselkedéshez, vagy szabálygerincet kidolgozni (rugalmasság)?

SZABÁLYGERINC!?!?

- SZANKCIÓK: HATÉKONY VISSZTARTÓ ERŐVEL RENDELKEZNEK-E A SZABÁLYSZEGÉS ESETÉN ALKALMAZANDÓ KÖVETKEZMÉNYEK?
- BELSŐ-KÜLSŐ SZABÁLYRENDSZER ILLESZTHETŐSÉGE: LEBUKÁS VALÓSZÍNŰSÉGE FONTOSABB, MINT A BÜNTETÉS NAGYSÁGA? (BELSŐ KONTROLL)
- KOCKÁZATVÁLLALÁS: LEHETSÉGES-E, HOGY INKÁBB A SZANKCIÓT VÁLASZTJÁK, CSAK HOGY KEDVÜK SZERINT UTAZZANAK?(PL. BIZTONSÁGI ÖV NÉLKÜL)
- BIZTONSÁGÉRZET NÖVELÉSE ÉS VESZÉLYEI
KOCKÁZATKOMPENZÁCIÓ: KISEBBNEK ÉRZÉKELIK A KOCKÁZATOT A VALÓSNÁL

SZABÁLYGERINC!!!??

- TILTÁS HALMOZÁS NEM CÉL
- BÜNTETÉS RÖVID TÁVON HAT, HOSSZÚ TÁVON NEM MAGATARTÁS VÁLTOZTATÓ
- LEHETŐSÉG: ADOTT KÖZLEKEDÉSI HELYZETRE ELVÁRÁSOK, KÉSZSÉGEK MEGHATÁROZÁSA
- CÉL: AZ OPTIMÁLIS MEGOLDÁS MEGTALÁLÁSA, DE TÖBB JÓ MEGOLDÁS IS LEHETSÉGES (RUGALMASSÁG)
- JAVASLAT: A JOG NE CSAK KÖVETELJEN, HANEM AJÁNLOJON (ANGOLSZÁSZ GYAKORLAT)

OKTATÁS

- AJÁNLOTT ÉS KÖTELEZŐ KÉSZSÉGEK KIDOLGOZÁSA
A KÖZLEKEDÉSI HELYZETEKRE-
MULTIDISZCIPLINARITÁS
- KÖZLEKEDÉSRE NEVELÉS FOLYAMATA:
GYEREEKKORTÓL –AZ AKTUÁLIS KÖZLEKEDÉSI
RÉSZTVEVŐKNEK IS KÖZLEKEDÉSI TUDÁSUK
FRISSÍTÉSE ÁLTAL (PL.7 ÉVENTE VIZSGA NÉLKÜL)
- KÉPZÉS 3 SZINTJE:
  - ALAP(A TANTEREMBEN)
  - ÚTON
  - VISELKEDÉS, KÉSZSÉGFEJLESZTÉS, GYAKORLÁS

OKTATÁS

- KÉPZÉS FORMÁJA: TRÉNING FORMA, NEM FRONTÁLIS OKTATÁS PSZICHOLÓGUS BEVONÁSÁVAL
- SZAKOKTATÓK, VIZSGABIZTOSOK, TANÁROK SZÁMÁRA SPECIÁLIS KIKÉPZÉS, A KÖZLEKEDNI TUDÁS ÉS NEVELÉS MEGFELELŐ „TOVÁBBADÁSÁRA”

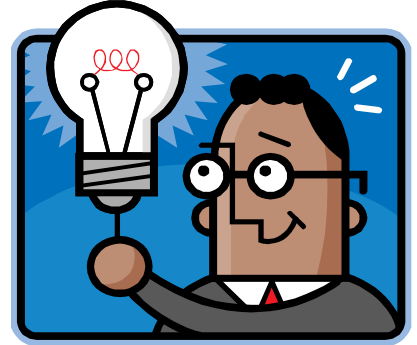

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK

- **PREVENCIÓ:**

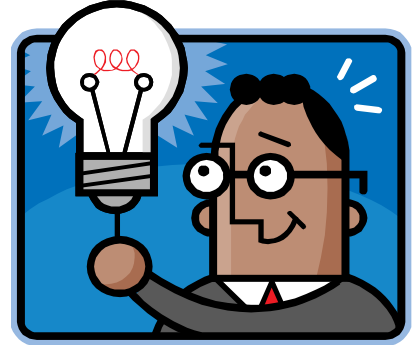
- KOCKÁZATOK FELTÉRKÉPEZÉSE
- KUTATÁS-FEJLESZTÉS: KÖZLEKEDÉSI ADATOK ELEMZÉSE, FELDOLGOZÁSA, BEAVATKOZÁSOK MEGTERVEZÉSE, STRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA
- VESZÉLY ELŐREJELZÉSE
- BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEK HELYES HASZNÁLATA, **DE** A „BIZTONSÁG BELÜL VAN” TUDATOSÍTÁSÁVAL
- JÓL KIDOLGOZOTT KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI KAMPÁNYOK ÉS VISSZAJELZÉS A HATÁS AIRÓL

JAVASLATOK

- ÉLETSZERŰSÉG, RUGALMASSÁG ÉS EGYÉRTELMŰSÉG A MEGFOGALMAZÁSBAN ÉS ÉRTHETŐSÉGBEN,ÉRTELMEZÉSBEN.
- KIVÉTELEK MEGSZÜNTETÉSE-ÁTLÁTHATÓSÁG
- OKTATÁS, KÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS GYAKORLÁS SZEREPÉNEK A HANGSÚLYOZÁSA, MULTIDISZCIPLINARITÁS, PSZICHOLÓGIA SZEREPE

JAVASLATOK

- ISMERETEK FRISSÍTÉSE ÉS NEM VIZSGA
- HANGSÚLY ÁTHELYEZÉS A BÜNTETÉSRŐL AZ OKTATÁSRA
- PREVENCIÓ FONTOSSÁGA
- KÖZLEKEDŐK ELVÁRÁSAINAK, ÉRDEKEINEK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL, VELÜK EGYÜTTMŰKÖDVE

KÖSZÖNÖM

MEGTISZTELŐ

FIGYELMÜKET

ARANYOS

JUDIT

